

Protokół
z posiedzenia Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 7 grudnia 2020 r.

Miejsce posiedzenia: Wideokonferencja

Przewodniczący: Rafał Jankowski, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, Forum Związków Zawodowych

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Podzespołu oraz pozostali zaproszeni goście i eksperci. Stronę rządową reprezentowali: Maciej Wąsik, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji; Michał Woś, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości; Paweł Wdówik, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej; Piotr Dziejcz Podsekretarz Stanu, Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, Ministerstwo Finansów; Iwona Olszewska, Ministerstwo Finansów; Władysław Budzeń, MSWiA; Mariusz Cichomski, MSWiA; Dariusz Smarzewski, MSWiA; Małgorzata Zdrodowska, MSWiA; Ewa Bogucka-Łopuszyńska, MSWiA; Teresa Kozoń-Konter, MSWiA oraz Joanna Szpilka, Dyrektor Departamentu Budżetu, Majątku i Kadr Krajowej Administracji Skarbowej, MF

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Dyskusja nad projektem ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej oraz Służby Więziennej oraz ich rodzin – w zakresie art. 15a;
2. Dyskusja nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o Policji powołującej Biuro Monitorowania Policji;
3. Sprawy różne.

Ad 1

Przewodniczący Rafał Jankowski powitał uczestników posiedzenia Podzespołu i przeczytał porządek obrad. Przekazał głos Ministrowi Wąsikowi i zapytał, czy projekt dotyczy tylko służb podległych MSWiA.

Maciej Wąsik, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji powiedział, że projekt dotyczy tylko służb podległych MSWiA i stanowi odpowiedź na postulaty większości organizacji związkowców. Podkreślił, że założenie projektu prognozuje przyniesie pierwszych skutków finansowych w 2023 roku. Zwrócił uwagę na pogorszenie stanu gospodarki przez koronawirusa. Zaznaczył, że projekt zakłada dla Funkcjonariuszy Policji, którzy rozpoczęli pracę w latach 1999 – 2003, że wysługa lat będzie się doliczać w wysokości 1,3% po osiągnięciu 25 lat służby.

Przewodniczący Rafał Jankowski zapytał, czy MS będzie ubiegało się o włączenie służby więziennej w ten projekt.

Michał Woś, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości powiedział, że MS wystosowało pismo, z którego wynika, że służba więzienna nie może być traktowana inaczej niż inne służby i MS będzie podtrzymywać to stanowisko w trakcie procesu legislacji projektu.

Przewodniczący Rafał Jankowski zapytał o Służbę Więzienną i KAS.

Piotr Dzedzic, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej powiedział, że obecnie funkcjonariusze tak samo nie mają możliwości pobierania dwóch lub trzech świadczeń emerytalnych, a Funkcjonariusze Skarbowi są objęci nowymi regulacjami naliczania emerytur od 2018 roku. Zadeklarował wolę dialogu i prognozował, że projektowane rozwiązania będą korzystniejsze dla funkcjonariuszy z niższym stażem pracy w służbie cywilnej.

Przewodniczący Rafał Jankowski podkreślił, że służba więzienna także chciałaby być beneficjentem tego projektu.

Sławomir Koniuszy, NSZZ Policjantów zaznaczył, że partnerzy społeczni mieli 2-3 tygodnie na ustosunkowanie się do projektu. Powiedział o potrzebie zrównania statusu zawodowego pracowników przyjętych w okresie przed 1999 rokiem i w okresie od 1999 roku do 1 stycznia 2013 roku. Pokreślił, że gdyby art. 15aa wszedł w proponowanym kształcie to utworzyłby czwarty system emerytalny i powiedział o potrzebie równego traktowania podmiotów. Zwrócił uwagę na nierówne ujęcie wskaźnika, na podstawie którego byłaby powiększana emerytura

mundurowa o lata przed przystąpieniem do służby. Powiedział o niewliczaniu aktywności po przejściu na emeryturę mundurową i braku odniesienia do artykułu o zaopatrzeniu emerytalnym. Powiedział, że według niego idealnym rozwiązaniem byłoby wykreślenie podziałów wiekowych.

Maciej Wąsik, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji podkreślił, że nie ma w projekcie żadnego problemu dotyczącego osób, które przeszły na emeryturę i nie osiągnęły pełnej wysługi emerytalnej. Powiedział, że projekt był konsultowany i omawiany ze związkami zawodowymi, przez co w świetle obecnej krytyki wyraził wątpliwość czy kierować go do dalszych prac w rządzie. Zwrócił uwagę na świadomość związków zawodowych dotyczącą ograniczeń budżetu.

Przewodniczący Rafał Jankowski powiedział, że należy skierować ten projekt do dalszych prac, a strona związkowa przedstawia jedynie uwagi, które spłynęły od pracowników.

Bartłomiej Mickiewicz, NSZZ „Solidarność” wyraził aprobatę dla projektu i rozmowy o systemie emerytalnym funkcjonariuszy. Powiedział, że strona związkowa przedstawia jedynie stanowisko zrzeszonych funkcjonariuszy i podkreślił, że w tym kształcie beneficjentami będzie kilka procent funkcjonariuszy. Zaznaczył, że przez wymóg minimum 25 lat służby, skorzystają z tego rozwiązania tylko osoby pracujące w biurach.

Marcin Kolasa, FZZ wyraził zadowolenie z istnienia projektu i zwrócił uwagę na brak wcześniejszych konsultacji jego założeń. Powiedział, że strona związkowa przedstawia swoje uwagi, ponieważ walczy o prawa pracownicze. Podkreślił brak spełnienia zapisów porozumienia z 2018 roku. Wyraził aprobatę dla wypowiedzi Pana Koniuszego i zaznaczył, że projekt powinien zostać skierowany do prac w zespole, aby uzyskać aprobatę związków zawodowych przed skierowaniem go do procesu legislacyjnego.

Przewodniczący Rafał Jankowski zadeklarował chęć dialogu strony społecznej i wyraził zadowolenie z powstania projektu. Powiedział, że projekt powinien być skierowany na drogę legislacji, z uwzględnieniem uwagach związków zawodowych.

Maciej Wąsik, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji podziękował za przedstawione uwagi oraz wyraził wolę dialogu i zaznaczył potrzebę troski o budżet państwa, a także o system emerytalny. Prognozował mnogość rozmów odnośnie tego projektu, przed osiągnięciem konsensusu.

Maria Mrugała, FZZ powiedziała, że funkcjonariusze celno-skarbowi powinni być włączeni do tego projektu i że nie uwzględnia się stażu zatrudnienia przed 1999 rokiem do uprawnień emerytalnych. Podkreśliła, że funkcjonariusze celno-skarbowi wykonywali w tym okresie pracę odbiegającą charakterem od cywilnej. Jako przykład podała szkolenia ze zwalczania narkotyków, posiadanie broni palnej oraz zwalczanie przestępstw. Zwróciła uwagę na porozumienie celników ze stroną rządową z 1998 roku, które mówi, że celnicy mają mieć nadane podobne uprawnienia do Straży Granicznej. Powiedziała, że funkcjonariusze powinni mieć wybór, z której emerytury chcą skorzystać i podkreśliła, że pracownicy na drodze sądowej muszą walczyć o uznanie stażu pracy przed 1999 rokiem.

Przewodniczący Rafał Jankowski zwrócił uwagę na potrzebę wypracowania porozumienia z Ministerstwem Finansów. Podkreślił, że potrzeba zgody szefostwa Służby Więziennej, w celu włączenia Służby Więziennej w prace nad projektem. Powiedział, że związki zawodowe podległe MSWiA nie mają wpływu na MF.

Czesław Tuła, FZZ wyraził niepokój związany z odrzucaniem przez rząd postulatów porozumienia z 2018 roku. Powiedział, że Minister MSWiA powinien zapytać MS i MF, czy chcą uczestniczyć w procesie reformy oraz zapytał, czy dzieli się funkcjonariuszy na lepszych i gorszych. Zasugerował wprowadzenie osobnych ustaw emerytalnych dla różnych służb i zwrócił uwagę na podanie niepełnej przyczyny wprowadzenia zmian ustawy. Podkreślił, że związki zawodowe walczą jedynie o realizację zapisów porozumienia.

Krzysztof Jędrachowicz, OPZZ zwrócił się do Ministra Wąsika mówiąc, że stanowisko związków zawodowych straży pożarnej zostało wysłane także do Ministra Kamińskiego oraz Dyrektora Budzenia. Powiedział, że strona rządowa przedwcześnie założyła, że projekt zyskuje akceptację strony społecznej, w tym strażaków. Wyraził obawę, że projekt przyniesie odwrotność zakładanego efektu i prognozował, że wiele osób mających bogaty staż pracy z okresu przed służbą mundurową, będzie wyłączone z dobrowolnego wyboru systemu emerytalnego. Nakreślił potrzebę dialogu oraz zmniejszenia dolnej granicy z 25 np. na 20 lat służby.

Sławomir Siwy, FZZ postulował, aby strona rządowa dogłębnie przeanalizowała nadesłane uwagi przez związki zawodowe. Wyraził brak zrozumienia dla wyłączenia Funkcjonariuszy Izby Celno-Skarbowej z projektu. Zapytał, czy uwagi partnerów społecznych zostaną przekazane Komitetowi RM oraz wyraził poparcie dla objęcia Funkcjonariuszy Celno-Skarbowych zmianami prawnymi, ale z zachowaniem elementu wyboru systemu emerytalnego,

ponieważ są funkcjonariusze, którzy nie chcą utracić środków zgromadzonych na OFE. Powiedział, że artykuł 15aa jest niekorzystny pod względem finansowym dla wielu funkcjonariuszy. Podkreślił, że jeśli da się prawo wyboru funkcjonariuszom to koszty reformy będą niższe i poprosił o wytłumaczenie wymogu minimum 25 lat służby. Powiedział, że zaliczenie lat pracy w służbie cywilnej powinno być na takiej samej zasadzie jak mówi artykuł 15.

Andrzej Rozenek, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Zaopatrzenia Emerytalnego Funkcjonariuszy i Żołnierzy wyraził zadowolenie z powodu podjęcia próby uregulowania systemu emerytalnego dla funkcjonariuszy i podziękował stronie społecznej za przedstawione uwagi. Powiedział, że resort będzie musiał się jeszcze pochylić nad projektem i wyraził zaniepokojenie wypowiedzią przedstawiciela MSWiA, że priorytetem dla niego jest troska o budżet państwa. Zwrócił uwagę na kwestię dobra funkcjonariuszy i braku rozmowy na temat przywilejów. Poinformował, że w nieodległym czasie Parlamentarny Zespół ds. Zaopatrzenia Emerytalnego Funkcjonariuszy i Żołnierzy odbędzie posiedzenie poświęcone artykułom 15a i 15aa oraz zadeklarował wolę współpracy z partnerami społecznymi.

Piotr Dzedzic, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej powiedział, że w jego ocenie dbanie o budżet państwa jest wspólnym zadaniem.

Andrzej Kołodziejski, NSZZ „Solidarność” przyznał rację dla przedmówców. Powiedział, że w jego opinii zastosowany w projekcie przelicznik procentowy ze składek cywilnych wymaga poprawy – redukcja z 2,6 na 1,3 jest nie do zaakceptowania. Wskazał, że nowi funkcjonariusze źle się wypowiadają o progu 25 lat i powiedział o konieczności pozostawienia wyboru emerytury funkcjonariuszom. Prognozował, że projekt będzie szczególnie dotkliwy dla pracowników administracyjnych drugoplanowych.

Wiesław Szczepański, Przewodniczący Sejmowej Komisji Spraw Wewnętrznych i Administracji wyraził nadzieje związane z rządowym projektem oraz możliwością uwzględnienia chociaż części uwag strony społecznych.

Mariusz Cichomki, MSWiA powiedział, że projekt po skierowaniu do prac rządu zostanie poddany szerokim konsultacjom i zadeklarował starania w celu znalezienia jak najlepszego rozwiązania. Oznajmił, iż istnieje szansa dołączania dodatkowych rozwiązań i rozszerzenia zakresu podmiotowego projektu o inne resorty niż MSWiA.

Ad 2

Przewodniczący Rafał Jankowski przeszedł do omawiania punktu dotyczącego wyrażenia opinii o projekcie Lewicy na temat stworzenia biura, które monitorowałoby pracę Policji.

Wiesław Szczepański Przewodniczący Sejmowej Komisji Spraw Wewnętrznych i Administracji powiedział, że według danych zebranych w okręgowej radzie adwokackiej, od 2014 roku, obywatele złożyli ponad 1400 zawiadomień o popełnieniu przestępstw lub naruszenia prawa przez funkcjonariuszy Policji. Zaznaczył, że skargi dotyczyły głównie złego traktowania zatrzymanych, przemocy fizycznej lub niedochowania obowiązków. Zwrócił uwagę na rozpatrywanie skarg przez komendę główną Policji co rodzi podejrzenia o nieobiektywnym rozpatrywaniu skarg ze względu na możliwość starania się uniknięcia uszczerbku wizerunku Policji. Podkreślił fakt, iż większość oficerów kończy szkołę w Szczytnie. Mając powyższe na uwadze, powiedział, że Lewica proponuje stworzenie niezależnej jednostki do monitorowania postępowania Policji, która byłaby cywilnym organem budzącym zaufanie. Zaproponował, aby komórką kierowała osoba wybierana przez parlament, która musiałaby mieć immunitet i wiedzę prawniczą. Oznajmił, iż pracownicy biura kontroli nie mogliby być jednocześnie pracownikami policji czy CBA.

Andrzej Szary NSZZ Policjantów powiedział, że Zarząd Główny dokonał oceny wniosku Lewicy i na chwilę obecną Polską Policję kontroluje wiele ciał, w tym Sejmowa Komisja Administracji Spraw Wewnętrznych oraz inne społecznie instytucje np. NGO Helsińska Funda Praw Człowieka. Podkreślił, że jest to jedyna służba, która jest poddawana tak ścisłej kontroli, a wymiar tych kontroli jest wystarczający. Zwrócił uwagę na zależność składu nowego ciała kontrolnego od polityków i negatywnie ustosunkował się do tego. Podkreślił apolityczność Policji.

Sławomir Koniuszy, NSZZ Policjantów wyraził aprobatę dla wypowiedzi przedmówcy, którą rozszerzył o informację, że policjanci są jedyną formacją, gdzie za naruszenie prawa, funkcjonariusz odpowiada również emeryturą. Zaznaczył, że jako wskaźnik powinna być podana liczba potwierdzonych zawiadomień. Negatywnie odniósł się do zarzutu korupcji w Policji.

Władysław Budzeń, MSWiA przyznał rację Panu Szaremu. Powiedział, że zdaniem MSWiA, funkcja kontroli społecznej jest sprawowana przez Sejmową Komisję i jest wystarczająca. Zwrócił uwagę na pominięcie w projekcie faktu, iż skargę można złożyć do prokuratury lub sądu. Podkreślił, że zaskarżenia na Policję są rozpatrywane przez niezależne organy powołane

do tego, a literalne brzmienie projektu daje możliwość wejścia nowemu organowi do pomieszczeń konspiracyjnych i niejawnych Policji oraz wgląd do chronionych, tajnych dokumentów. Zadeklarował przedstawienie oficjalnego stanowiska rządu w sytuacji gdy projekt stanie się drukiem.

Wiesław Szczepański Przewodniczący Sejmowej Komisji Spraw Wewnętrznych i Administracji wyraził wątpliwości związane z funkcją kontrolną sejmu i powołał się na strajk kobiet. Zadeklarował obecność tajemnicy służbowej i powinność posiadania wglądu do tajnych dokumentów przez kontrolerów. Sprostował, że w swojej wypowiedzi nie zarzucał nikomu korupcji, natomiast Lewica pragnie powołania skutecznego ciała kontrolnego. Powiedział, że projekt wymaga jeszcze poprawek.

Przewodniczący Rafał Jankowski wyraził zadowolenie z podejmowanego dialogu ze stroną rządową. Zapytał, czy ktoś chciałby ustosunkować się do tego projektu.

Ad 1

Marcin Kolasa, FZZ zapytał, czy w sprawie art. 15a nie wskazano które uwagi zostały uwzględnione i czy projekt w obecnym kształcie trafi do prac rządowych.

Przewodniczący Rafał Jankowski potwierdził tok rozumowania Pana Kolasy i zapytał Pana Dyrektora Budzenia czy strona rządowa pochyli się nad uwagami strony społecznej do art. 15a.

Władysław Budzeń, MSWiA zadeklarował, że przedstawione uwagi zostaną przeanalizowane i MSWiA ustosunkuje się do nich drogą pisemną. Poinformował o planach zaprezentowania projektu ze standardowym trybem negocjacji.

Czesław Tuła, FZZ oświadczył, że podczas posiedzenia doraźnego Zespołu nie przedstawiał kierunku politycznego, a jedynie nastroje społeczne pracowników służby więziennej oraz niezadowolenie wynikające z niezrealizowania zapisów porozumienia w ciągu 2 lat.

Przewodniczący Rafał Jankowski zwrócił uwagę na potrzebę współpracy pomiędzy związkami zawodowymi oraz konieczność zabiegania o prawa pracownicze u wielu ministrów.

Sławomir Siwy, FZZ poinformował o wysłaniu maila do Pani Minister Rzeczkowskiej i zadeklarował monitorowanie kwestii dodatków motywacyjnych. Zapytał, czy projekt będzie wysłany do konsultacji wewnątrz wszystkich służb, czy będzie przeprowadzona konferencja uzgodnieniowa. Wyraził sprzeciw wobec dyskryminacji Służb Celno-Skarbowych. Zapytał,

czy dodatki się samofinansują i jeśli są samofinansujące to przedstawił postulat o włączenie Funkcjonariuszy Służb Celno-Skarbowych w grono beneficjentów.

Władysław Budzeń, MSWiA powiedział, że według oceny MSWiA nie można powiedzieć, że wydatki związane dodatkami motywacyjnymi są rekompensowane przez oszczędności poczynione wskutek mniejszej liczby pracowników, którzy przeszli na emeryturę, ponieważ dodatki funkcjonują zbyt krótko. Powiedział, że pierwsze dwie wypłaty zostały wypłacone z środków zaoszczędzonych w systemie emerytalnym, natomiast obiektywna ocena będzie mogła być dokonana po zakończeniu pierwszego półrocza 2021 roku. Zadeklarował przeprowadzenie konsultacji po sformalizowaniu projektu i wpisaniu go do rejestru prac rządu. Powiedział, że funkcjonariusze służby więziennej również są objęci świadczeniami motywacyjnymi, natomiast w celu włączenia Funkcjonariuszy Celno-Skarbowych, muszą porozumieć się resorty.

Danuta Hus, Związek Zawodowy Pracowników Policji poruszyła temat porozumienia, które zostało podpisane w 2018 roku, pomiędzy pracownikami cywilnymi Policji, a MSWiA. Postulowała o pogłębienie dialogu wskazując na niepełną realizację zapisów porozumienia oraz brak spotkań MSWiA z pracownikami cywilnymi, nawet w formie wideokonferencji.

Rafał Jankowski

/-/

Przewodniczący Podzespołu ds. służb mundurowych

Sporządził

Wiktor Szatkowski

Biuro Rady Dialogu Społecznego